

Til Energistyrelsen

Søren Mark Sandorff smsf@ens.dk, Allan Hansen ahe@ens.dk og Nikolaj Lomholt Svensson nilos@kefm.dk

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 6043 5767
Email: mri@teknig.dk

Dato: 6. august 2020

Side 1/6

Bemærkninger til Europa-Kommissionens forslag til hhv. en delegeret og en gennemførelsesretsakt om bygningsindikatoren

Energistyrelsen har med mail af den 30. juli 2020 fremsendt Europa-Kommissionens forslag til hhv. en delegeret og en gennemførelsesretsakt om bygningsindikatoren og har anmodet om at modtage bemærkninger til forslaget senest den 6. august.

Europa-Kommissionens forslag til hhv. en delegeret og en gennemførelsesretsakt om bygningsindikatoren, herefter kaldt hhv. "udkast 1" og "udkast 2" giver TEKNIQ Arbejdsgiverne anledning til følgende bemærkninger.

TEKNIQ Arbejdsgiverne er enige med Kommissionen i, at der er behov for at øge opmærksomheden på, at energistyring og bygningsautomatik giver bygnings-ejerne mulighed for at høste væsentlige energibesparelser og CO₂-reduktioner. I forbindelse med klimapartnerskabet for bygge- og anlægssektoren blev det beregnet, at der for de danske bygninger er et potentiale for CO₂-reduktion på 0,51 millioner tons CO₂ i 2030 ved at styre energiforbruget intelligent så energispild mindskes, og energien kan bruges, når den er grøn, rigelig og billig.

Bygningerne og deres tekniske installationer, herunder ventilationsanlæg, opvarmningssystemer og ladeinfrastrukturer, rummer dermed et stort potentiale for at bidrage med energi- og CO₂besparelser og er en forudsætning for at lade bygningsmassen levere fleksibilitet til energisystemet og sikre en optimal sektorkobling. EU's roadmap om Renovation Wave fokuserede bl.a. på bygningsinstallationer som et virkemiddel til at opnå klimaeffekt både igennem energieffektiviseringer, prædiktiv styring af bygningsdriften ud fra vejrudsigter, samt levering af fleksibilitet til elnettet. Bygninger kan dermed blive væsentlige elementer i at sikre en optimal og samfundsøkonomisk integration af grøn strømproduktion i energisystemet.

Derfor er det også vigtigt, at energiselskaber og de såkaldte aggregatorer bliver tænkt ind, da det i høj grad er disse, der vil kunne høste fordelene ved bygningsindikatoren.

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Der er generelt set et stort potentiale i en intelligent styring af energiforbruget. I enfamiliehuse og i etageboliger vurderes potentialet for varmebesparelser ved intelligent styring at ligge på ca. 8 %, mens det for Handel & Service vurderes at udgøre 14%. I praksis vil effekten i høj grad afhænge, hvordan styringsteknologierne anvendes. For at opnå de forventede energibesparelser og CO₂-reduktioner er det væsentligt, at intelligente bygningsinstallationer ud over korrekt installering jævnligt serviceres, så det sikres, at installationerne fungerer og anvendes som forventet.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at den danske oversættelse af "Smart Readiness Indicator" til "bygningsindikator" er ikke særligt sigende for værktøjet og dets anvendelse. Derfor anbefaler TEKNIQ Arbejdsgiverne, at der fastlægges en mere sigende titel på værktøjet.

TEKNIQ Arbejdsgiverne har i juli 2020 afgivet hørings svar direkte til Kommissionen på de to udkast. Vi kan konstatere, at Energistyrelsens fremsendte materiale ikke indeholder samtlige annexer, som indgik i Kommissionens høringsmateriale. Der refereres i "udkast 2" bl.a. til Annex IX, som fastlægger elementerne i bygningsindikatoren. Annex IX fremgår ikke af Energistyrelsens fremsendte materiale. Af bilag 1 og 2 til dette hørings svar fremgår TEKNIQ Arbejdsgivernes hørings svar, som er fremsendt til Kommissionen i juli 2020 om de to udkast.

Bemærkninger til udkastene

Implementering

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at der lægges op til, at bygningsindikatoren skal være frivilligt for medlemslandene at implementere. Det er TEKNIQ Arbejdsgivernes indtryk, at bygningerne i Danmark generelt er udstyret med mindre bygningsautomatik end bygningerne i mange af vores europæiske nabolande, og dermed mindre end potentialet tilsiger. Da bygningsindikatoren rummer et stort potentiale for at bidrage til den grønne omstilling af energisystemet og bygningsmassen mener TEKNIQ Arbejdsgiverne, at bygningsindikatoren bør implementeres i Danmark.

De største besparelspotentialer for intelligente bygninger ligger i dag i større bygninger, men der ses tendenser i markedet på, at der udvikles brugervenlige integrerede systemer, der er målrettet private kunder og dermed bliver relevante for mindre bygninger. Dette er en udvikling som kan have stor betydning for bygningernes rolle i energisystemet, og som derfor bør understøttes. Implementeringen kan derfor som minimum målrettes større bygninger og gradvist udvides til også at omfatte mindre bygninger i takt med, at erfaringer bliver høstet, og de nødvendige kompetencer hos de relevante konsulenter bliver opbygget.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
tekn iq@tekn iq.dk
www.tekn iq.dk

Mobil: 6043 5767
Email: mri@tekn iq.dk

Dato: 6. august 2020

Side 2/6

Evaluering

Det fremgår af udkastene, at reglerne kan evalueres 1. januar 2026. TEKNIQ Arbejdsgiverne mener, at der bør være krav om, at reglerne skal evalueres, ligesom evalueringen bør gennemføres tidligere, for at kunne foretage justeringer samt styrke grundlaget for at dele erfaringer mellem medlemsstaterne.

Cybersikkerhed

Stadig flere af løsninger til bygningsautomatik bliver IoT-enabled og digitaliseret, hvorved det bliver nødvendigt at håndtere cybersikkerhed i forbindelse med dette. Produkterne og løsningerne er ofte forbundet til kundens netværk og de kan derfor potentielt give adgang til disse netværk. Dermed kan systemer og andre enheder tilsluttet netværket blive kompromitteret. TEKNIQ Arbejdsgiverne mener derfor, at der bør lægges særskilt vægt på, at bygningsindikatoren skal medvirke til øget information om cybersikkerhed og derfor bør indeholde information om dette og om databeskyttelse.

Mulig integration med energimærkning af bygninger og kompetencer

Udkast 2 lægger op til en mulig integration af bygningsindikatoren med energimærkning af bygninger. Det vil være en fordel, at bygningsindikator-mærket integreres med energimærkningsordningen for at reducere bygningsejernes omkostninger til mærkningen. Det er TEKNIQ Arbejdsgivernes anbefaling, at der fokuseres på konsulenternes kvalifikationer i forhold til bygningsinstallationer (og korrekte indstillinger), samtænkningen af de forskellige bygningsautomatikker og cybersikkerhed.

Der mangler anbefalinger til bygningsejere om forbedringsforslag

Det er vigtigt, at bygningsindikatoren får en udformning, så den opleves som relevante for de danske bygningsejere og lejere. Dette mener TEKNIQ Arbejdsgiverne bl.a. kan ske ved med forbillende i bygningernes energimærke at give konkrete anbefalinger til forbedringstiltag, som kan give bygningen en bedre rating.

I Annex IX content of the smart readiness indicator, xii (fremgår ikke af det fremsendte materiale fra Energistyrelsen) foreslås, at det gøres frivilligt at anføre en række informationer om bygningens aktuelle tilstand og eventuelle anbefalinger til, hvordan bygningen gøres mere smart. Denne frivillighed vurderes at sænke ordningens anvendelighed betydeligt. Vi mener, at anbefalinger – på lige fod med de forslag til forbedringsforslag, som findes i energimærkningen – er et afgørende vigtigt skridt mod at sikre lavere energiforbrug og mindre CO2 udledning. Herudover giver det mulighed for god forbrugerinformation, særligt hvis det både går på mulige tekniske opgraderinger og anvendelse eller service af de eksisterende bygningsinstallationer. Det er endvidere oplagt, at forslag til forbedring af cybersikkerhed kan indgå i anbefalingerne.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 6043 5767
Email: mri@teknig.dk

Dato: 6. august 2020

Side 3/6

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

TEKNIQ Arbejdsgiverne stiller sig til rådighed i forbindelse med det videre arbejde med at implementere direktivet i Danmark og står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen
Simon O. Rasmussen

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 6043 5767
Email: mri@teknig.dk

Dato: 6. august 2020

Side 4/6

BILAG 1

Høringsvar på Commission delegated regulation on supplementing Directive (EU) 2010/31/EU of the European Parliament and of the council by establishing an optional common Union Scheme for rating the smart readiness of buildings

TEKNIQ Arbejdsgiverne, the association representing 4.300 mechanical and electrical contractors in the electrical, plumbing, heating, ventilation and metals industries in Denmark welcomes this initiative on smart readiness indicator scheme (SRI) as digitalisation and modernisation of buildings and the building installations play an active role in achieving energy efficiency in buildings and as part of giving flexibility in the energy system.

It is important that the SRI experts are well qualified within the fields of the technical domains listed in Annex IV. We notice and welcome that the regulations Article 8 specifies competence criteria within the ICT field but suggest that the regulation includes competence criteria on building installations and building control systems as these qualifications are important to achieve a correct and useful SRI.

We welcome that the SRI will supplement the EPBD and give information on perspectives of new technologies in the buildings. However, we notice that the content of the SRI listed in Annex IX does not include recommendations to the building owner on how to improve the smart readiness of the building and further that scores of each technical domain is optionally. We are concerned that this will devalue the SRI as it will make the actions needed to improve the smart readiness of the building unclear to the building owner and communications with installers and other energy service companies may not be assisted by the scheme.

The potential for heat savings by intelligent management is estimated in Denmark to be approx. 8%, while for Trade & Service it is estimated to be 14%. In practice, the effect will largely depend on how the control technologies are used and on the settings of controls etc. In order to achieve the expected energy savings and CO2 reductions, it is essential that, in addition to proper installation, intelligent building installations are regularly serviced to ensure that the installations function and as expected.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 6043 5767
Email: mri@teknig.dk

Dato: 6. august 2020

Side 5/6

BILAG 2

Høringsvar på Commission implementing regulation on detailing the technical modalities for the effective implementation of an optional common Union Scheme for rating the smart readiness of buildings

TEKNIQ Arbejdsgiverne, the association representing 4.300 mechanical and electrical contractors in the electrical, plumbing, heating, ventilation and metals industries in Denmark, welcomes the initiative on smart readiness indicator scheme (SRI) as digitalisation and modernisation of buildings and the building installations play an active role in achieving energy efficiency in buildings and as part of giving flexibility in the energy system.

It is important that the SRI experts are well qualified within the fields of the technical domains listed in Annex IV. We notice that according to Article 3 member states can decide that experts accredited or qualified for energy performance certificate are also competent to issuing smart readiness indicator certificates. We suggest that its mandatory for member states to set additional requirements on competence criteria for these experts regarding building installations and building control systems as these qualifications are important to achieve a correct and useful SRI.

We welcome that the SRI will supplement the EPBD and give information on perspectives of new technologies in buildings. However, we notice that the content of the SRI listed in Annex IX does not include recommendations to the building owner on how to improve the smart readiness of the building and furthermore that scores of each technical domain is optionally. We are concerned that this will devalue the SRI as it will make the actions needed to improve the smart readiness of the building unclear to the building owner and communications with installers and other energy service companies will not be assisted by the scheme.

The potential for heat savings by intelligent management is estimated in Denmark to be approx. 8%, while for Trade & Service it is estimated to be 14%. In practice, the effect will largely depend on how the control technologies are used and on the settings of controls etc. In order to achieve the expected energy savings and CO2 reductions, it is essential that, in addition to proper installation, intelligent building installations are regularly serviced to ensure that the installations function and as expected.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 6043 5767
Email: mri@teknig.dk

Dato: 6. august 2020

Side 6/6